

DOKTRINA SRCA - PRASTARA MUDROST DANAS

Doktrina srca – doktrina duboke Ljubavi je tokom vremena predstavljena na mnogo načina. U religijama, gdje ju najbolje poznajemo u kršćanskoj izreci 'Voli svog susjeda kao sebe'. Možda mislimo da je ovo 'Voli svog susjeda kao sebe' jako kršćanska doktrina, ali i druge religije imaju odgovarajuću doktrinu. Doktrinu srca nalazite u relegijama i, također, u filozofiji. U starim mitovima, ona je također dana na mnogo načina, jedan od primjera je ova priča.

PJESMA LJUBAVI

Duša je pokucala na vrata vrta Ljubavi i pozvala: 'Ljubavi, Ljubavi! Dugo te zovem. Zašto ne dođeš u zamak mog Srca?'

Ljubav je odgovorila blago: 'Svaki put kad si me pozvala, ja sam došla, ali sam opet od tebe pobjegla, zato štiti vrata svog zamka stavila dva nemilosrdna čuvara, Tešku Prosudbu i Sebe-vrednovanje, a oni su se me gađali svojim strelicama čim bih se približila.'

'Dođi k meni, Ljubavi!', veselo će Duša. 'Otpustit ću te čuvere, a ti možeš ući.' I Ljubav je s povjerenjem pratila Dušu u zamak.

Ali, pred unutrašnjim vratima boravili su prastari čuvari svetog hrama – Sumnja i Nepovjerenje – i oni su Ljubav teško, gotovo smrtno ranili prije nego ih je Duša mogla zaustavi-ti. Tada je tuga Duše bila istinski velika i ona je suzama oprala rane Ljubavi i nježno ju njegovala.

Napokon je Ljubav mogla ući u hram najdubljeg bića i ondje je ostala tokom mnogo života i naučila Dušu tajnu Ljubavi. Na kraju je Ljubav rekla: 'Izlazi, ti Dušo, koju je Ljubav naučila i Vatrom Ljubavi pokušaj osvojiti utvrđene zamkove drugih duša!'

Ispunjena radošću, Duša je pošla, ali poslije mnogo dana vratila se oborenih očiju.

'Kako si uspjela, o, dijete mog srca?' pitala je Ljubav.

'Nisam mogla osvojiti niti jedan zamak', rekla je Duša. 'Svugdje su me zaustavljali isti okrutni čuvari, poput onih koje sam sama imala pred vratima svog zamka i oni su me gađali strelicama čim bih prišla blizu.'

Ljubav je tužno klimnula glavom: 'Naučit ću te jednu pjesmu koja će uspavati čuvere.' 'Iz jedne krvi i jednog izvora idemo prema istom cilju' pjevala je Ljubav.

Još jednom je Duša pošla, pjevajući pjesmu, a Ljubav je pošla za njom i našla ju je kako plače pred otvorenim vratima jednog zamka.

'Zašto plačeš?' pitala je Ljubav. 'Zar tvoja pjesma nije uspavala čuvere i otvorila vrata?'

'O, Ljubavi, oni su zaspali kad sam zapjevala svoju pjesmu, a kad su se vrata otvorila, princ tog zamka, krasan mladić, izašao je i pozvao unutra – ne mene, nego drugu. Sad sam ovdje istinski osiromašena!'

Ljubav joj strogo reče: 'Zar ti, doista, misliš da je to bio razlog zašto sam te učila moju ljubavnu pjesmu? Luckasta Dušo, kad su se vrata otvorila, mogla si ući u zamak zajedno s onom drugom, jer Ljubav ne poznaje neke *druge*, nego samo *Jednu*. To je najviše gorkoslatka lekcija od svih mojih.' I Ljubav nastavi: 'Pjevaj svoju pjesmu pred svim vratima, ali budi zadovoljna ako se ona otvori da puste nekoga unutra. Tada ćeš biti dio mog istinskog bića i ja ću moći zauvijek ostati u hramu tvog najdubljeg bića i kroz tebe pjevati pjesmu o tajni mog bića.'

Duša je ustala blistavih očiju i hrabra uma, jer napokon je naučila lekciju Ljubavi. I kroz svaka vrata pobjedonosno je zvučala njena pjesma:

'Iz jedne krvi i jednog izvora idemo prema istom cilju.'

U ovoj priči možemo naći najgore zamke Doktrine Ljubavi. Prvo su tu Teška Presudba i Sebe-vrednovanje.

Kako je lagano suditi one koji imaju druga mišljenja ili drugačije načine življenja od nas. U našem sadašnjem multikulturalnom društvu, koje se mijenja također iz dana u dan, siguran sam da i vi i ja, svakodnevno tu i tamo, vidimo stvari, ljude ili događaje koje osuđujemo. A ako ne mislimo da je baš to u pitanju, možda bismo malo više trebali poslušati naš unutrašnji i vanjski glas i zabilježiti ono što će proći.

Ali, kako da izbjegnemo učiniti ono što, u stvari, ne želimo učiniti? Možemo, naravno, paziti i biti svjesni onoga što mislimo, jer mi postajemo ono što mislimo.

Ako, doista, pokušamo prodrijeti u ono što osuđujemo i pokušamo to vidjeti drugim očima, pokušamo razumjeti, postupno će postati normalno da ne osuđujemo druge. I kao što religije kažu: *'Volimo svoje susjede kao sebe!'*

O Teozofiji govorimo kao o sveobuhvatnom Bratstvu Ljudi i jednom istinskom odnosu prema drugom biću jer svi smo mi Jedno, pa čak i kad se čini da smo odvojeni različitim osobnostima, *mi smo svi dijelovi istog Života*. Kao što Myth kaže: 'Iz jedne krvi i jednog izvora, idemo prema istom cilju.'

Onda imamo sljedeću zamku, Sebe-vrednovanje. Ono nas lovi svojom mrežom. I lako nas ulovi ako mislimo: 'Ja sam milosrdan, ja ne sudim drugim bićima.' Kako je lako gledati samo svoje dobre strane, a zaboraviti naše negativne aspekte.

Sumnja i Nepovjernje su bili sljedeća dva koraka koja je Duša morala proći da bi stigla do najskrovitije prostorije Srca. Također ovdje, siguran sam da poznajemo sebe, koliko nam često nisu potrebni nikakvi dokazi da bismo vjerovali i kako se rijetko usuđujemo biti u opasnosti, ne sumnjati i vjerovati bez dokaza, usuditi se vjerovati svojem predosjećaju i jednostavno – vjerovati?

Ali, čak i kad je Ljubav, nakon duge poduke, osposobila Dušu za put i pronošanje poruke ljubavi, još uvijek je ostala jedna zamka. Ona koja kaže vi i mi, mi i drugi, a duša je bila naučena da ljubav ne poznaje druge, samo Jedno, mi smo svi Jedno, Jedno u Nevidljivom Svemu. Tako kaže teozofija, prastara mudrost.

Kako ta prastara mudrost dolazi do običnih ljudi modernog društva? Porazgovarajmo malo o tome.

Čovjekova inteligencija se već oko 100 godina mjeri kvocijentom inteligencije, IQ, kojeg je izumio francuski psiholog Alfred Binet (1857-1911). Doista, ne postoji znanstvena definicija inteligencije. Općenito se smatra da se ona sastoji od mnogih, različitih elemenata, iznad svega, lingvističkih i logičkih, koji ovise o odgoju, obrazovanju i kulturnom naslijeđu testirane osobe i, također, osobe koja testira. A ne smijemo zaboraviti da se bitni dijelovi talenta i umijeća nekog čovjeka ne mogu mjeriti.

Ipak, IQ se koristi kao test prikladnosti svaki dan, širom svijeta, među ostalim npr. u traženju prave osobe za neki posao.

Ali IQ je dobio konkurenciju u novom kvocijentu, EQ, emocionalnom kvocijentu. Napokon, i emocionalnost i osjećaji su važni. Poslodavci zapošljavaju ljude ne samo zbog inteligencije njihovog mozga, već su otkrili da je i inteligencija srca važna.

Finski istraživač mozga, Matti Bergström, kaže da je na ovom polju najvažnija sposobnost čitanja između redova, komuniciranja s neizgovorenim. Npr. jezikom tijela, intonacijom i pauzama govorimo bez riječi. Postoji kreativnost, oblaci mogućnosti.

Inteligencija cerebralnog cortexa je analitička i dobro vođena, kaže on. Ali, on, također, govori o inteligenciji koja je emocionalna i kaotična. Naša intuicija se nalazi u suradnji s analitičkim /dobro vođenim i kaotičnim/ emocionalnim.

Ovaj susret mozga i srca, intuicija, nije sagrađen samo na činjenicama i znanju. On isto tako uključuje osjećaje i osjete, jedno holističko razmišljanje i osjećaj cjeline.

Danas su ljudi svjesniji važnosti cjeline, ali za teozofe to nije novost, to je oduvijek bio dio prastare mudrosti.

Američka kvantna fizičarka Danah Zohar, koja je studirala i filozofiju, psihologiju i religiju, drži to trećim načinom razmišljanja, nekom vrstom funkcije srce-um u nama. Ona to zove "vodstvom iz trbuha". Ako krenete iz solarnog pleksusa, razmišljanje će biti emotivnije, baš kao što srce ima mozak, a mozak ima srce i dušu.

Ali, da bismo došli do tog "dvoga... i znanja", mi moramo napustiti djelovanje i prići bivstvovanju.

Intelekt je fokusiran na ono što se može mjeriti – učinite to i ljudi će vidjeti

Veliki pritisak na intelektualne izvedbe u Zapadnom svijetu istiskuju bivstvovanje. Ali, u stvari, bez srca ne možemo misliti, mišljenje uključuje osjećaje.

Ima puno izraza koji nas upozoravaju da ne dopustimo osjećajima da nas odvedu i zaboravimo misli. Ne žurite, pogledajte prije nego što skočite, stanite i razmislite, i slično. Ali ne mogu naći niti jednu obrnutu izreku, kao npr.: 'Pusti misli neka odu i zaboravi osjećaje.' Ali, u stvari, što je bolje – biti bez misli ili bez srca, kao i obično ne možete birati, treba vam i srce i misli da biste imali cjelinu. A cjelina je tu kad misleći čovjek i osjećajući čovjek postanu jedno.

Pod EQ mislimo da srce i mozak moraju surađivati za puni odgovarajući mentalni život, a onda možemo početi, dajući mozgu redovni odmor. Umjesto oluje u mozgu, što je popularan način pronalaženja novih ideja, sada govorimo o smirivanju mozga, o stavljanju mozga u stanje totalnog mira. Meditacija je danas prihvaćena na Zapadu. Ona nam pomaže da nađemo svoj unutrašnji izvor.

Kad smo prekinuli vezu između srca i mozga, rezultat je bio linearno razmišljanje. Linearnim razmišljanjem u stanju smo analizirati i registrirati, a to će biti mjerljivo i racionalno, bez prostora za osjećaje.

Moramo pokušati naći put povratka cjelovitosti, obnoviti vezu između srca i mozga, pronaći integrirano mišljenje, ne linearno nego kružno i cjelovito, ravnotežu i sklad između misli i osjećaja. Biti u dodiru s Cjelinom, jednako tako znači biti u dodiru s Bićem.

U prvom od tri objavljena Cilja Teozofskog Društva možete pročitati:

Stvoriti jezgru općeg bratstva čovječanstva, bez obzira na razlike u rasi, vjeri, spolu, položaju ili boji kože."

To je prvi i najvažniji cilj, s njim kao temeljem dolazimo do druga dva:

"Potaknuti proučavanje komparativne religije, filozofije i znanosti" i

"Istraživati nerazjašnjene zakone prirode i latentne sposobnosti u čovjeku."

Iz prvog cilja možemo naći ambiciju da se stvori nova civilizacija, u kojoj postoje razlike, ali su nebitne u Bratstvu, koje svoje izvore ima u Cjelovitosti Jednog Života. Kao što kaže Ljubav: "Iz jedne krvi i jednog izvora, idemo prema istom cilju."

U drugom Cilju Teozofsko Društvo potiče svoje članove da proučavaju komparativnu religiju, filozofiju i znanost. A kao što sam ranije rekao, baš proučavanje religije, filozofije i psihologije je dovelo Danu Zohar da kroz znanstveno istraživanje vidi funkciju srca/mozga, koju ona smatra tako važnu da bi čovjek postao cjelina. Ona je primjer kako ovo troje, religija, filozofija i znanost, pristupaju jedno drugom i zajedno obogaćuju istraživanje. Oni nam daju još jedan način da pronađemo cjelinu, koju je teozofska poruka, prastara mudrost, tako davno istakla.

I tako do trećeg cilja! Istraživati nerazjašnjene zakone Prirode i latentne sposobnosti u čovjeku. Ovaj cilj obično povezujemo s nečim nadljudskim, parapsihološkim i vidovitim, a možda je, isto tako, neistražena moć misli jedna od tih latentnih sposobnosti.

Ali, ovdje mogu naći još jednu latentnu sposobnost, koja je bliža našem svakodnevnom životu, moć Ljubavi, moć Srca. To je temeljno stanje uma, koje daje mogućnost dubljem razumijevanju i mudrosti.

Vidjeti znači djelovati potpuno, bez dopuštanja našem nižem biću da nas pomrači i opkoli. Ipak, voljeti nije pitanje reakcije nego spontane akcije, možda instiktivne. U stanju uma gdje se misao i osjećaj susreću u ravnoteži, srce i mozak u ravnoteži. Doktrina Srca, Prastara Mudrost, u toj akciji susreće modernu znanost u Pjesmi Ljubavi.

Želim završiti s nekoliko riječi Helene Petrovne Blavatsky. U "The Voice of the Silence", maloj knjizi velikog sadržaja, ona kaže:

"Naučite razdvojiti stvarno od lažnog, prolazno od vječnog.
Iznad svega, naučite razdvojiti glavom naučeno od Mudrosti Duše,
doktrinu 'Oka' od doktrine 'Srca'."

-----oooOooo-----

Ing. Britt Wiklund, Švedska

Preveo:Krunoslav Pavić
Kutjevo,2001.